

Levinumad hobuste haigused

Lonkamine

Lonkamine on sümptom, mitte haigus
Lonkamine = valu jalgades või kehas

Sagedasemad põhjused:

- Kabja haigused
- Liigese väljaväänamine → liigesepõletik
- Kroonilised liigeste haigused
- Kõõluste ja sidemete venitus ja rebend
- Lihaste venitus ja rebend
- Luude põrutus, luumurd

Lonkamine

Mis jalga hobune lonkab ???

<https://www.youtube.com/watch?v=cQdPRR50E3c&t=52s>

Lonkamine

Hobune lonkab – mida nüüd teha ???

1. Lõpeta treening, anna hobusele puhkust
2. Katsu kapjasid ja jalgu – kas kuskilt on soe, paistes, valus?
3. Küsi abi loomaarstilt

Kuidas saab loomaarst aidata ???

1. Teostab põhjaliku lonkeuuringu
2. Määrab vajaliku ravi
3. Ütleb kaua hobusega ei tohi ratsutada

Kabja probleemid

PÕHJUSED

- Halvasti hooldatud kabjad
- Ebaühtlased kabjad
- Ülesöötmine
- Halb treeningpinnas
- Ülekoormus treeningus
- Soodumus
- Ebaõnn

Kabjamädanik

Mustus pääseb kabja sisse

moodustub mädanik

Sümptomid:

- Üleöö tekkinud tugev longe
- Hobune ei pane haiget jalga üldse maha
- Kabi soe
- Sõrgatsi kohal tugevnenud pulss

Kabjamädanik

Ravi:

- Kabja leotamine
- Mädaniku avamine

Mädanik võib ka ise välja tulla
>> enamasti piirdest!

Kiilumädanik

Kabja kiil pehmeneb

Bakterid hakkavad kiilu lagundama

Põhjused:

- Porised koplid – hobuse jalad on terve päev märjad
- Lohakas kapjade puhastamine

Kiilumädanik

Sümptomid:

- Pehme ja pure kabjakiil
- Kabjakonks läheb sügavale kiilu sisse
- Paha lõhn kapju puhastades
- Enamasti hobune ei lonka

Ravi:

- Hoiutingimuste muutmine
- Kiilu korralik igapäevane puhastamine ja kuivatamine
- Bakterite vastaste ravimite panemine kiilu sisse

Prei

Prei = jala naha peal kasvavad bakterid ja seened

Põhjused:

- Porised/märjad koplid
 - >> hobuse jalad on päev otsa märjad
 - >> naha kaitsevõime nõrgeneb

Prei

Sümptomid:

- Korbade piirde ja sõrgatsi piirkonnas
- Punetav ja põletikuline nahk
- Paistes jalad
- Enamasti hobune ei lonka

Prei

Ravi:

- Hoiutingimuste muutmine
- Jalgade korralik kuivatamine
- Korpade ettevaatlik eemaldamine (eelnev leotus)
- Bakterite vastased ravimid –kreemid, pulbrid jms.

Laminiit

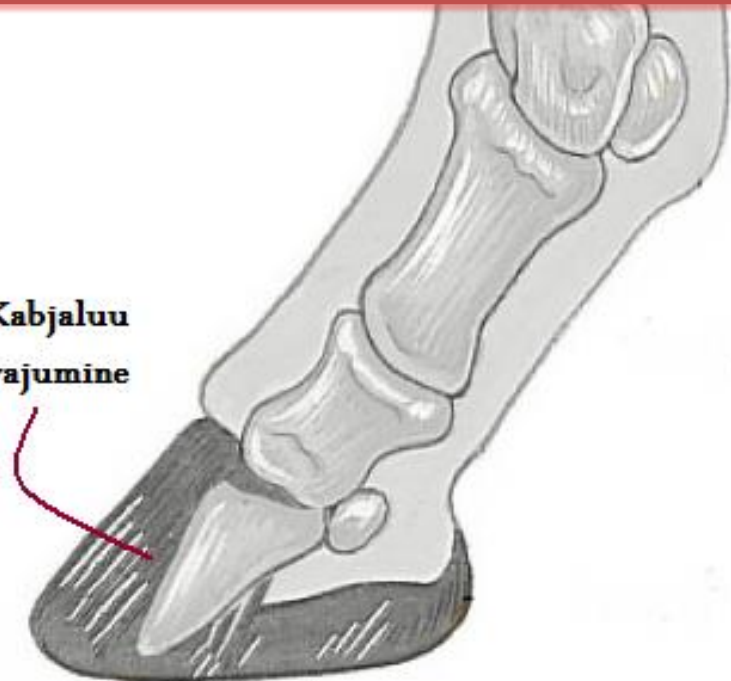
Kabjaluu ja kabja väliskesta vaheline ühendus saab kahjustada

Kabjaluu vajub sarvkestas

Kabjaluu
vajumine

Laminiit on väga valulik haigus
Enamasti haigestuvad mõlemad esijalad

Laminiit

Põhjused:

- Ülesöötmine ↔ soodumus paksuks minna (nn.hobuste diabeet)
- Mürgised ained
- Väga suur ülekoormus

Laminiit

Sümptomid:

- Tugev longe, hobune ei taha üldse seista
- Seistes kallutab hobune ennast taha poole
- Mõlemad esikabjad on soojad
- Sõrgatsi kohal tugevnenud pulss
- Kroonilise haiguse tagajärel: kabjad muudavad kuju

Köha ja Nohu

A. Hobune on külmetanud

B. Hobusel on tolmu allergia ehk nn.hobuste astma

Variant B on palju sagedasem kui variant A

Tolmu allergia

Kõige levimum köha põhjus hobustel
Esineb väga paljudel tallis elavatel hobustel

Tallis on paratamatult tolmune

Köha ja Nohu

Hobune köhib - mida teha ???

1. Kraadi hobust – kas temperatuur on üle 38,5 ?
2. Küsi nõu loomaarstilt!

Loomaarst:

- Selgitab välja, kas hobune on külmetanud
- Määrab vajalikud rohud
- Hindab hoiutingimusi (tolmuallergia?)

Kaalukaotus

Sage probleem – tihti lihtsalt lahendatav

Põhjused

- Hammaste probleemid
 - > Millal viimati hambaid kontrolliti ja viiliti?
- Ussid
 - > Millal viimane ussikuur oli ja mis rohuga?
- Söötmine
 - > Kas hobune saab oma eale ja treeningule vastavalt süüa?
- Stress
 - > Kas viimasel ajal on toimunud suuri muutusi hobuse elus?
- Muud haigused
 - > Vereproov, süda, kopsud, magu jne

Tiirud

Tiirud on sümptom, mitte haigus
Tiirud = valu kõhus ja seedeelundites

Põhjused

- **Gaasid** kõhus ja soolestikus
Kõige levinum ja ohutum tiirude põhjustaja
- **Ummistus**
- Soolestiku **valeasetus**
Tihti gaaside tagajärjel
- **Soolekeerd**
Kõige raskem tiirude vorm. Vajab operatsiooni!
- **Muud** põhjused

Tiirud

Sümptomid

- Maa kraapimine
- Kõhu poole vaatamine, jalaga vastu kõhu löömine
- Jalgade sirutamine, nagu tahaks pissida
- Higistamine
- Lamamine või pikali viskumine, püherdamine
- Rahutus
- Isutus
- Kiirenenud pulss

⇒ **ebamugavus, kõhuvalu**

Tiirud

Mida teha?

Vähimagi kahtluse korral kutsu loomaarst

⇒ **Tegutse kiiresti!**

Ravi olenevalt tiirude põhjusest :

A Valuvaigistid ja soolestikku lõdvestavad ravimid

B Operatsioon

Profülaktika

Mis see on??

=> haiguste ennetus

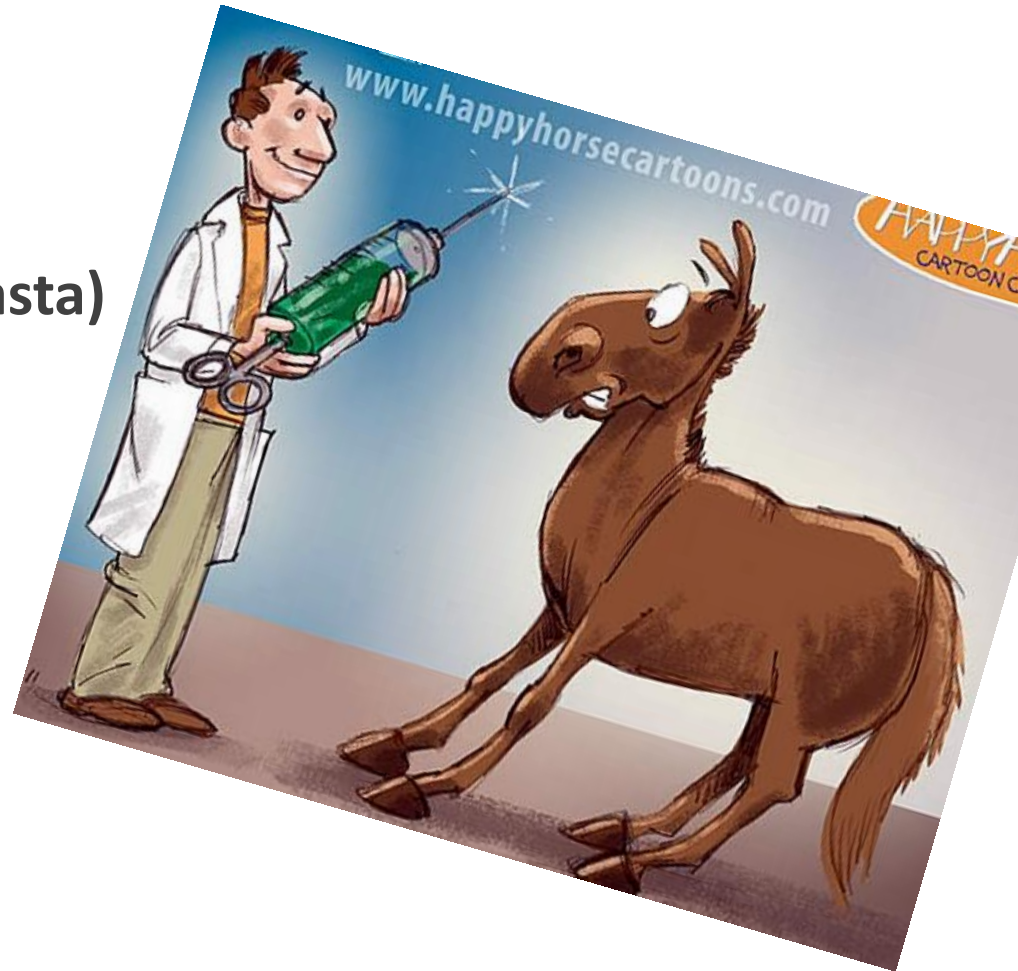
⇒ **Vaktsineerimine**

⇒ **Teetanus (iga aasta)**

⇒ **Influenza = gripp (iga aasta)**

⇒ **Herpes (2x aastas)**

⇒ **Marutõbi (iga 2 aastat)**

Profülaktika

=> haiguste ennetus

⇒ Ussirohi

⇒ 2-4 x aastas

⇒ Roojaproovide
alusel

Profülaktika

=> haiguste ennetus

⇒ Hammaste viilimine

⇒ 1 x aastas

⇒ (Üldine kontroll ja vereproov)

⇒ 1x aastas